

41998Y0715(01)

15.7.1998

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

C 220/1

PAKT PRZEDAKCESYJNY W SPRAWIE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ A UBIEGAJĄCYMI SIĘ O CZŁONKOSTWO PAŃSTWAMI EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ ORAZ CYPREM

(Tekst zatwierdzony przez Radę WSiSW dnia 28 maja 1998 roku)

(98/C 220/01)

My, Ministrowie Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej, stanowiąc jako członkowie Rady Unii Europejskiej, w pełnej współpracy z Komisją,

oraz

My, Ministrowie Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych państw Europy Środkowej i Wschodniej ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej, w tym Państw Bałtyckich, oraz Cypru, pierwsi zwani dalej „Państwami Członkowskimi UE” a ostatni zwani dalej „Państwami EŚW i Cyprem”,

SPOTKAWSZY SIĘ w Brukseli w dniu 28 maja 1998 roku,

ROZWAŻYWSZY plan działań Unii Europejskiej dotyczący przestępczości zorganizowanej, zatwierdzony przez Radę Europejską w Amsterdamie w czerwcu 1997 roku ⁽¹⁾, w szczególności jego zalecenie nr 3,

PODKREŚLAJĄC nasze wspólne zaangażowanie na rzecz demokracji, praw człowieka i reguł prawnych oraz świadomi, że przestępczość zorganizowana stwarza poważne zagrożenie dla tych wartości, ponieważ przenika, zanieczyszcza i korumpuje struktury rządów, zgodną z prawem działalność handlową i finansową oraz społeczeństwo na wszystkich poziomach,

UZNAJĄC, że przynajmniej następujące elementy są niezbędne dla skutecznej współpracy w zakresie stosowania prawa i współpracy sądowej, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym:

- sprawnie skonstruowana administracja policyjna, zdolna do działania, z wyszkolonym personelem oraz wyposażeniem technicznym potrzebnym do zwalczania przestępczości w skuteczny sposób,
- odpowiednio umocowany system organów sprawiedliwości, działający na podstawie nowoczesnych standardów materialnych i proceduralnych,
- satysfakcjonujące podstawy prawne do zwalczania korupcji i konsekwentne ich stosowanie,
- praktyczna zdolność organów ścigania w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej, w tym przestępstw narkotykowych i międzynarodowego handlu bronią, konfiskaty korzyści pochodzących z przestępstw oraz prania pieniędzy,
- wystarczające środki zapobiegania w walce z nadużywaniem narkotyków,
- ścisłe kontrole dotyczące legalnego nabywania broni,

ZDECYDOWANI na ścisłą współpracę w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz innych form poważnej przestępczości, w tym handlu ludźmi i zorganizowanej nielegalnej imigracji,

ZDECYDOWANI również poprawić współpracę międzynarodową w celu stawienia czoła temu zjawisku,

UWZGLĘDNIAJĄC Deklarację Berlińską z września 1994 roku, Światową Konferencję Ministerialną Narodów Zjednoczonych w sprawie ponadnarodowej przestępczości zorganizowanej z listopada 1994 roku, 40 zaleceń

⁽¹⁾ Dz.U. C 251 z 15.8.1997, str. 1.

grupy G7/P8 dotyczących zwalczania ponadnarodowej przestępczości zorganizowanej z dnia 12 kwietnia 1996 roku, 25 zaleceń grupy G7/P8 Konferencji Ministerialnej w sprawie terroryzmu z dnia 30 lipca 1996 roku oraz 10 zasad dotyczących zwalczania przestępczości w zakresie zaawansowanej technologii, popartych przez grupę G8 dnia 10 grudnia 1997 roku,

UZNAJĄC, że rozwijamy już powszechny pogląd na to, jak walczyć z przestępczością zorganizowaną, jako że wszyscy z nas przyłączyli się do pewnych instrumentów międzynarodowych odnoszących się do zwalczania przestępczości zorganizowanej,

UWZGLĘDNIAJĄC dyskusje dotyczące przestępczości zorganizowanej, które mają miejsce na innych międzynarodowych forach, takich jak Narody Zjednoczone, które są obecnie w trakcie badania możliwości sporządzenia projektu Konwencji NZ w sprawie przestępczości zorganizowanej, podążając za inicjatywą Rzeczypospolitej Polskiej,

UZNAJĄC współpracę, która ma już miejsce między naszymi władzami i życząc sobie jej wzmocnienia, zarówno niezwłocznie, jak i w dłuższej perspektywie,

PRAGNĄC w tym celu sporządzić pakt, który umożliwi zintensyfikowanie istniejącej współpracy w trakcie okresu przedakcesyjnego,

BIORĄC POD UWAGĘ potrzebę Państw EŚW i Cypru wprowadzenia w życie dorobku prawnego UE przed wstąpieniem do Unii Europejskiej,

NINIEJSZYM DEKLARUJEMY, CO NASTĘPUJE:

Zasada 1

Potwierdzamy nasze zdecydowanie na pełną współpracę w zwalczaniu wszelkich rodzajów przestępczości zorganizowanej oraz innych form poważnej przestępczości.

- Konwencja o wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi oraz protokół do niej, Neapol 1967 rok ⁽¹⁾,
- Porozumienie w sprawie nielegalnego handlu drogą morską, wykonujące artykuł 17 Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, Strasburg 1995 rok,
- Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, Wiedeń 1988 rok,
- Europejska Konwencja o zwalczaniu terroryzmu, Strasbourg 1977 rok.

Zasada 2

Stwierdzamy z satysfakcją, że Państwa EŚW i Cypr wyraziły swój zamiar przyjęcia i stosowania w skuteczny sposób Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 roku, jak również międzynarodowych konwencji wymienionych w zaleceniu nr 13 planu działań Unii Europejskiej w sprawie przestępczości zorganizowanej. Będzie to dokonane jak najszybciej, zgodnie z zaleceniem nr 13.

Ponadto z satysfakcją stwierdzamy zamiar przyjęcia i wprowadzenia w życie przez Państwa EŚW i Cypr przepisów ustawowych, które umożliwią im ratyfikowanie ich przystąpienia do konwencji wymienionych w zaleceniu nr 14 planu działań w sprawie przestępczości zorganizowanej.

Zasada 3

Stwierdzając, że wszyscy ratyfikowaliśmy niektóre z tych instrumentów, międzynarodowe konwencje wymienione w zaleceniu nr 13 są następujące:

- Europejska Konwencja o ekstradycji, Paryż 1957 rok,
- Drugi Protokół do Europejskiej Konwencji o ekstradycji, Strasbourg 1978 rok,
- Protokół dodatkowy do Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych, Strasbourg 1978 rok,
- Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, Strasbourg 1990 rok,

Zamierzamy współpracować na rzecz rozwoju i skutecznego działania centralnych organów ścigania i organów sądowych odpowiedzialnych za zwalczanie przestępczości zorganizowanej. Organy, o których mowa, to w szczególności te rozważane w zaleceniach nr 1 (centralne organy krajowe odpowiedzialne za koordynowanie zwalczania przestępczości zorganizowanej),

⁽¹⁾ Należy odnotować, że konwencja ta nie jest otwarta do podpisu przez kraje kandydujące.

19 (centralne krajowe punkty kontaktowe wymiany informacji), 20 (krajowe zespoły wielozadaniowe) i 21 (Europejska Sieć Sądowna) planu działań w sprawie przestępczości zorganizowanej.

Zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami legislacyjnymi organy te ułatwią również:

- szybką i skuteczną współpracę w zakresie stosowania prawa międzynarodowego i współpracy sądowej odnoszącej się do zwalczania przestępczości zorganizowanej, oraz
- krajową koordynację w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej.

Powiadomimy Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej o krajowych punktach kontaktowych ustanowionych zgodnie z zaleceniem nr 19 planu działań, który rozdysponuje informacje o nich do wszystkich zainteresowanych.

Będąc świadomymi faktu, że koordynacja dochodzeń w sprawach karnych jest niezbędna, by osiągnąć sukces w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, uważamy, w pełni szanując struktury konstytucyjne każdego z naszych państw, że należałoby rozważyć ustanowienie wielozadaniowych zintegrowanych zespołów na poziomie krajowym, określonych w zaleceniu nr 20 planu działań, w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej. Zamierzamy od czasu do czasu organizować spotkania między takimi zespołami w celu dyskusji nad wspólnymi strategiami i działaniami, stosownie do przypadku, z pomocą Europolu.

Wyrażamy zgodę i zgadzamy się na rozwój, z pomocą Europolu, wspólnej rocznej strategii w celu identyfikacji najbardziej znaczących zagrożeń w odniesieniu do przestępczości zorganizowanej, wspólnej dla nas wszystkich. W tym celu każda Prezydencja Rady organizuje spotkania w celu rozwijania i przeglądu tej rocznej strategii, które mogłyby być pożyteczne w jej konstruowaniu na bazie doświadczeń rocznego sprawozdania Unii Europejskiej w sprawie przestępczości zorganizowanej. Państwa EŚW i Cypr są gotowe do udzielenia odpowiedzi na kwestionariusz opracowany w tym celu przez Unię Europejską i będą odpowiednio informowane o pracach sieci kontaktów i sieci wspierającej Radę oraz pracach Europolu.

Zasada 4

Podkreślamy wagę ścisłej współpracy w kwestiach odnoszących się do szybkiej i skutecznej wymiany informacji do celów dochodzeń i wzajemnej pomocy prawnej, podobnie jak w dziedzinie wsparcia operacyjnego i dochodzeniowego.

Państwa EŚW i Cypr rozważą ustanowienie punktów kontaktowych współpracy sądowej w celu ułatwienia współpracy sądowej zarówno między nimi samymi, jak również z Państwami

Członkowskimi Unii Europejskiej w związku z ich stopniowym włączaniem do sieci Unii Europejskiej.

Zasada 5

Przywiązujemy wielką wagę do wzajemnej wymiany danych dotyczących stosowania prawa, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ochrony danych osobowych. Wymiana danych nie powinna być tylko przeprowadzana jako część wymiany informacji w zakresie dochodzeń, ale również do celów zbierania informacji i dzielenia się nimi dla opracowywania strategii długoterminowych.

Jesteśmy świadomi znaczenia, jakie ma zbieranie informacji o grupach przestępczych i ich miejscach pobytu w celu wspierania skutecznych analiz.

Podkreślamy znaczenie zapewniania, że każda wymiana informacji zgodna jest z odpowiednimi zasadami odnoszącymi się do ochrony danych, w szczególności z Konwencją Rady Europy w sprawie ochrony osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych z dnia 28 stycznia 1981 roku. Z satysfakcją odnotowujemy zamiar Państw EŚW i Cypru ratyfikacji tej Konwencji w najszybszym możliwym terminie, jeżeli jeszcze tego nie uczyniły.

Podkreślamy potrzebę poddania najpełniejszej ochronie informacji wrażliwych uzyskanych z innych państw. Właściwe władze każdego z naszych państw zaproszone są do wzajemnego doradztwa, jeżeli odnosi się to do wymagań dotyczących ujawniania informacji w trakcie postępowań sądowych i administracyjnych i do wcześniejszych dyskusji na temat potencjalnych trudności wynikających z tych wymagań. W tym kontekście uważamy, że państwa przekazujące powinny być w stanie narzucić warunki ochrony informacji wrażliwych, zgodnie z którymi mają postępować państwa otrzymujące, zanim zapadnie decyzja, czy je przekazywać.

Zasada 6

Uważamy, że wzajemne praktyczne wsparcie w zakresie dochodzeń i działań ma kluczowe znaczenie.

To wzajemne praktyczne wsparcie może łączyć w sobie:

- pomoc szkoleniową i sprzętową,
- wspólne działania dochodzeniowe i specjalne operacje, wspierane w stosownych przypadkach przez Europol,

- ułatwianie transgranicznej współpracy w zakresie stosowania prawa i współpracy sądowej, jeżeli chodzi o dochodzenia długoterminowe i operacje krótkoterminowe, w szczególności poprzez szybkie przetwarzanie odpowiednich wniosków oraz wsparcie logistyczne w związku ze współpracą transgraniczną,
- wzajemną wymianę urzędników organów ścigania i organów sądowych do celów szkoleniowych w ramach dochodzeń odnoszących się do naszych państw.

Podkreślamy przydatność i skuteczność technik, takich jak nadzór elektroniczny, tajne operacje i kontrolowane dostawy. Zamierzamy ułatwić współpracę międzynarodową w tych dziedzinach, w pełni zdając sobie sprawę z wpływu na prawa człowieka.

Zasada 7

Przywiązujemy wielką wagę do dwu- i wielostronnych projektów wspólnego ścigania. Ta forma współpracy powinna być wykorzystywana szczególnie w tych dziedzinach przestępczości zorganizowanej, które stwarzają powszechne problemy transgraniczne oraz powinna korzystać z podejścia opartego na projekcie zatwierdzonym przez Radę Unii Europejskiej na jej posiedzeniu w dniu 4 grudnia 1997 roku.

Jesteśmy świadomi potrzeby, tak dalece, jak to niezbędne i zgodnie z odpowiednimi rezolucjami Rady Unii Europejskiej, ustanowienia i wykonania programów ochrony dla świadków i dla tych osób, które współpracują w ramach procesu sądowego oraz wzajemnej pomocy w tym celu, w szczególności poprzez zezwolenie na możliwość przyjęcia, w drodze wspólnego porozumienia, wyżej wymienionych osób w naszych państwach.

Zasada 8

Podkreślamy znaczenie Europolu dla Państw EŚW i Cypru jako kanału informacyjnego oraz w dziedzinie dostarczania ekspertyz analitycznych i udzielania również, z czasem, wsparcia operacyjnego.

Skutkiem tego Państwa EŚW i Cypr zamierzają poczynić jak najszybciej niezbędne przygotowania, które umożliwiłyby im przystąpienie do Konwencji o Europolu w chwili przystąpienia do Unii Europejskiej oraz do ustanowienia niezbędnych jednostek krajowych.

Z satysfakcją odnotowujemy, że Państwa EŚW i Cypr nawiązały już wstępne kontakty z Jednostką Europolu ds. Narkotyków i zachęcamy do takich kontaktów; oraz, od chwili wejścia w życie Konwencji o Europolu, zamierzają rozpocząć przygotowania do umów formalnych po przyjęciu niniejszego paktu, szczególnie w odniesieniu do mianowania oficerów łącznikowych w Hadze. Rada Unii Europejskiej i Komisja zamierzają pomagać Państwu EŚW i Cypru w rozpoczęciu ustanawiania niezbędnych

jednostek krajowych i wspierać finansowanie poprzez właściwe programy wspólnotowe, zgodnie z zasadami mającymi do nich zastosowanie.

Zasada 9

W celu zapewnienia szybkości i skuteczności w realizacji wniosków o udzielenie pomocy sądowej i innych wniosków sądowych, z satysfakcją odnotowaliśmy gotowość Państw EŚW i Cypru do sporządzenia deklaracji dobrych praktyk zgodnie ze wspólnym działaniem w sprawie dobrych praktyk w zakresie wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych⁽¹⁾, przyjętym przez Radę w dniu 29 czerwca 1998 roku.

Zasada 10

W celu przeszkodzenia sprawcom korzystającym z różnic w naszych różnych systemach prawnych, które mogą stwarzać dla nich bezpieczne przystanie, podkreślamy wagę wczesnej ratyfikacji konwencji Unii Europejskiej o ekstradycji z 1995 i 1996 roku, sporządzonych w ramach Unii Europejskiej, oraz znaczenie przyjmowania przepisów ustawowych przez Państwa EŚW i Cypr, które umożliwią im przystąpienie do tych konwencji w momencie ich przystąpienia do Unii Europejskiej. Czyniąc to, podkreślamy nasz zamiar uczynienia najmniejszego możliwego użytku z możliwości dokonania zastrzeżeń oferowanych przez te konwencje. Zapewnimy skuteczne stosowanie zasady „*aut dedere, aut iudicare*”.

Zasada 11

Możliwości oferowane przez różne programy, takie jak programy Phare i MEDA oraz odpowiednie programy szczególne w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, takie jak OISIN, Grotius, STOP, Odysseus i Falcone, powinny być w dalszym ciągu poszerzane dla pracowników organów ścigania i organów sądowych. W szczególności powinno się zachęcać do działalności szkoleniowej w celu uzyskania pełnego rozumienia problemu przestępczości zorganizowanej, podobnie jak oceny i poprawy sposobów stosowanych w radzeniu sobie z nimi. W odniesieniu do działań szkoleniowych można by wykorzystać odpowiednie moduły szkoleniowe, takie jak te opracowywane przez Stowarzyszenie Kolegiów Policyjnych (AEPC).

Zasada 12

Uważamy, że korupcja jest jednym z głównych zagrożeń dla naszych społeczeństw, okradając w równym stopniu obywateli oraz instytucje prywatne i publiczne. Dlatego podkreślamy potrzebę wspólnego rozwoju szczegółowej polityki skierowanej przeciwko korupcji we wszystkich jej postaciach. W tym celu zorganizujemy regularne wspólne konsultacje z odpowiednimi

⁽¹⁾ Dz.U. L 191 z 7.7.1998, str. 1.

organami Rady i Komisji, jeżeli takie polityki zostaną opracowane, a Państwa Członkowskie Unii Europejskiej będą starać się połączyć z Państwami EŚW i Cyprzem w tych wysiłkach.

Zasada 13

Zgadza się, że do celów zwalczania prania brudnych pieniędzy powinno się w pełni stosować 40 zaleceń FATF, dyrektywę Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania brudnych pieniędzy⁽¹⁾ oraz Konwencję z 1990 roku o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa.

Wyrażamy nasz zamiar ustanowienia, jeżeli jeszcze tego nie uczyniliśmy, na poziomie krajowym, jednostki wywiadu finansowego według definicji Grupy Egmont, jako „Centralną krajową agencję odpowiedzialną za pozyskiwanie (oraz, w dozwolonych wypadkach, żądanie), analizowanie i rozpowszechnianie dla właściwych władz ujawnionych informacji finansowych:

- i) dotyczących domniemanych wpływów z przestępstw;
- ii) wymaganych przez krajowe przepisy ustawowe lub wykonawcze w celu zwalczania prania pieniędzy.”

Zasada 14

W celu poprawy istniejącej współpracy między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej a Państwami EŚW i Cyprzem powinniśmy jak najlepiej wykorzystać naszych oficerów łącznikowych oraz sędziów łącznikowych oraz podkreślamy celowość rozszerzenia tych ustaleń.

Zasada 15

Powierzmy wprowadzenie w życie niniejszego paktu, jak wymieniono w zasadach ustanowionych powyżej, grupie składającej się z ekspertów ze wszystkich państw uczestniczących w niniejszym pakcie. Wprowadzenie w życie będzie opierało się na następujących głównych elementach:

- podjęciu, jako punktu rozpoczęcia, planu działań Unii Europejskiej w sprawie przestępczości zorganizowanej, wypracowanego w celu identyfikowania i przeciwstawiania się zagrożeniu stwarzanemu przez międzynarodową przestępczość zorganizowaną,
- regularnym monitorowaniu i ocenie rozwoju w dziedzinie zwalczania przestępczości zorganizowanej w każdym z naszych państw oraz definicji, w stosownych przypadkach, priorytetów znajdujących zastosowanie w każdym państwie. To monitorowanie i ocena będą sięgać do wspólnych ocen podejmowanych przez ekspertów z Państw Członkowskich i Komisji w szerszych ramach aspektów wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych procesu rozszerzenia,
- planowaniu, realizacji i wspólnej ocenie projektów, przy udziale, w stosownych przypadkach, Europolu, przeciwko przestępczości zorganizowanej w celu, między innymi, identyfikowania obszarów, gdzie pomoc techniczna i finansowa mogłaby pomóc w przygotowaniu Państw EŚW i Cypru do członkostwa w Unii Europejskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 28 maja 1998 roku.

W imieniu Rady

J. STRAW

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 166 z 28.6.1991, str. 77.